

EGY INTEGRÁLT ANGOL MINT IDEGEN NYELVI SZÓKINCSTESZT EREDMÉNYEI 6. ÉVFOLYAMOSOK KÖRÉBEN

Thékes István

SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: szókinccsmérés; fiatal nyelvtanulók; integrált teszt

Előadásomban 6. évfolyamosok számára fejlesztett angol szótudást mérő teszt eredményeiről számolok be. Az idegennyelvi szókinccsmérések két egymástól élesen eltérő koncepció alapján történnek. Az egyik szerint a szókinccset szövegtől függetlenül tesztelik, a másik szerint pedig szövegbe ágyazottan zajlik a szókinccs mérése (Read, 2000). Több kutató (Nation, 1990; Henrikssen, 1999; Qian, 2002) állított fel a szótudásra vonatkozó modellt. Egy dichotómiában van egyetértés: létezik a szótudásnak terjedelme és mélysége. Voltak már kísérletek integrált szókinccstesztokra. Ilyen például a Laufer és mtsai (2004) által fejlesztett CATSS-nek hívott számítógépes szókinccsteszt, amelyben a feladatmegoldáshoz szükséges szint a szavak passzív felismerésétől az aktív felidézéséig terjed. Ishii és Schmitt (2009) olyan diagnosztikus mérőeszközöket fejlesztettek, amelyekkel mind a szókinccsterjedelmet, mind a szókinccsmélységet lehet vizsgálni. Korábban Terrazas Gallego, Augustin Llach (2009) vizsgálta fiatal nyelvtanulók szókinccsét. Magyarországon Orosz (2009), valamint Vidákovich és mtsai (2013) végeztek ebben a korosztályban vizsgálatot.

Vizsgálatom célja az volt, hogy a 6. évfolyamosokra kifejlesztett később online felületen alkalmazandó integrált szókinccsteszt működését feltárjam. Kutatásomban angolul két éve tanuló 6. évfolyamos (N=103) diákok vettek részt. Az adatfelvételre papír alapon került sor 2013 novemberében. A BNC korpusz és szórangsor alapján az első 5000 szó kerülhetett bele a tesztbe. Figyelembe vettem Nikolov (2011) ajánlását, valamint szempont volt, hogy a korpusz szófaji eloszlását is tükrözze a teszt. Alapul vettem Nation (1990) Vocabulary Levels Test című mérőeszközét, valamint Paribakht és Wechsle (1999) szókinccsmélységet mérő tesztjét. Szókinccstesztet 7 darab, példát is tartalmazó, kilencpontos feladatból állt. Az 1. feladatban a tanulóknak hallott szavakat kellett képekkel, a 2.-ban pedig definíciókkal párosítaniuk. A 3. feladat megoldásakor a diákok 6 szóból választották ki azt a hármat, amely ráillett három képre. A 4. és az 5. feladat az első kettővel mutatott rokonságot, itt azonban leírt szavakhoz kellett képeket, illetve definíciókat társítani. A 6. feladatban ételek képei mellé jelentést kellett írniuk a diákoknak. Az utolsó feladatban a tanuló 4 fokozatú skálán jelezte, hogy ismeri-e a látott szó jelentését, illetve tud-e vele mondatot alkotni.

A kutatási kérdések a következők voltak: (1) Hogyan működnek az egyes itemek?; (2) Mely feladat bizonyul a legkönnyebbnek? (3) Milyen korrelációt mutatnak egymással az egyes feladatok?

A teszt megbízhatósága kielégítőnek bizonyult (Cronbach- α =0,82). Előadásomban ismertetem az egyes itemek viselkedését és az itemanalízist, valamint azt a két itemet, amelynek nem volt szórása. Megoldottsági átlaga alapján (86%) az első feladat volt a legkönnyebb, és ahogy várható volt, a második volt a legnehezebb (38%). Erős és szignifikáns korrelációt mutatott egymással az első és a negyedik (r =0,91), valamint az első és a harmadik feladat (r =0,88).

A kutatás az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával a TÁMOP 3.1.9-11/1-2012-0001 azonosító jelű „Diagnosztikus mérések fejlesztése” című kiemelt projekt keretében valósult meg.